

Nr 763

Av herr Nilsson i Svalöv m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 103, angående yrkesutbildning på jordbrukets område.

(Lika lydande med motion nr 634 i Första kammaren)

Den övervägande delen av den praktiska utbildningen inom jordbruket kommer givetvis allt framgent att ske vid föräldragårdar. Även om en utökning av de praktisk-teoretiska kurserna vid lantbruksskolorna förut-sättes i Kungl. Maj:ts förslag i prop. 103/62, kommer härutöver dock all-tid att finnas behov också av praktikplatser vid enskilda jordbruk.

Dessa praktikplatser erfordras dels för jordbrukarungdomar som vill skaffa sig praktik vid andra jordbruk än föräldrarnas och dels för ungdom som kommer från icke jordbrukarhem. Denna sistnämnda kategori har de senaste åren kommit att utgöra en allt större grupp.

I syfte att öka tillgången på lämpliga praktikplatser, särskilt med tanke på denna sistnämnda kategori, har 1955 års lantbruksundervisningskom-mitté föreslagit, att ett särskilt statsbidrag skulle utgå åt sådana som åtager sig att svara för den praktiska utbildningen av lantbrukselever. Av de instanser som i sina remissyttranden uttalat sig i denna fråga har flertalet varit positiva till kommitténs förslag. Ett liknande bidragssystem tilläm-pas också för närvarande vid den med statsbidrag bedrivna lärlingsutbild-ningen hos hantverksmästare, vilken står under tillsyn av överstyrelsen för yrkesutbildning.

Departementschefen har emellertid i prop. 103/62 uttalat att han icke är beredd att tillstyrka kommitténs förslag i denna del.

Möjligheten att finna lämpliga jordbrukare, som är villiga att ta hand om framför allt yrkesovana elever, har under årens lopp blivit allt mindre och är i dag mycket begränsad. Bland orsakerna härtill må följande särskilt framhållas. Dagens jordbruk är som regel starkt mekaniserat, varför ma-skinerna representerar stora kapital. Jordbrukaren är med hänsyn här-till fullt förklarligt ej så intresserad av att detta kapital skall handhas av ovan personal.

Genom mekaniseringen är också arbetskraften som regel starkt reducerad vid gårdarna. En elev önskar givetvis få så stort utbyte som möjligt av sin praktiktid, dels genom allsidighet i praktiken och dels genom verklig hand-ledning. Både praktikvärden och hans anställda måste alltså eftersätta pro-

duktivt arbete för att ägna sig åt praktikantens utbildning. Jordbrukaren får dessutom tillhandahålla kost och logi. Detta anses av många jordbrukare, som tidigare haft elever, som en stor belastning.

Det är enligt vår mening uppenbart att man genom en ekonomisk ersättning till jordbrukare, som är villiga att ta emot praktikanter, till viss del kunde kompensera de ovannämnda nackdelarna och alltså härigenom öka tillgången på lämpliga praktikplatser.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställles,

att riksdagen må besluta

att i enlighet med lantbruksundervisningskommitténs förslag ersättning av statsmedel skall kunna utgå med 100 kronor per månad till sådan jordbrukare som åtar sig att vara praktikvärd för yngre elever, samt

att under anslaget Bidrag till driften av lantbrukets yrkeskolor m. m. för budgetåret 1962/63 anvisas 360 000 kronor för detta ändamål.

Stockholm den 29 mars 1962

Eric Nilsson

Erik Grebäck

Sven Antby

i Svalöv